

Att söka information

Marie Gustafsson

marie.gustafsson@hb.se

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

Dagens innehåll:

- Student på BLR
  - Webbplatsen
- Att söka information
  - Olika typer av publikationer
  - Olika typer av informationskällor
  - Granska och värdera information
- Att söka vetenskaplig litteratur för PM och examensarbete
  - Var publiceras forskningsresultaten?
  - Var söker du?
  - Sökteknik
  - Aktuella databaser
    - Hur? - exempel på sökningar i olika informationskällor

Mål med momentet i informationssökning

• kunna söka och kritiskt granska information i olika databaser med fokus på vetenskaplig litteratur i form av artiklar, rapporter och avhandlingar

- kunna använda BLR:s webbplats
- kunna formulera ditt informationsbehov utifrån ämne/problem och välja relevanta informationskällor
- kunna tolka referenser i litteraturlistor respektive poster i databaser för olika publikationer
- kunna utföra enklare ämnessökningar i en internationell databas utifrån ditt informationsbehov
- kunna värdera sökresultatet i en databas och dess relevans i förhållande till informationsbehovet

Innan du börjar söka information ...

Vad vet du och vad vill du ta reda på?

Ditt informationsbehov

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

Olika publikationer som vi kallar böcker

Dewey på BLR!
Vi byter uppställning på våra böcker.

- Böcker
- Facklitteratur
- Rapporter
- Avhandlingar
- Konferenstryck
- Uppsatser
- Romaner

Olika typer av artiklar

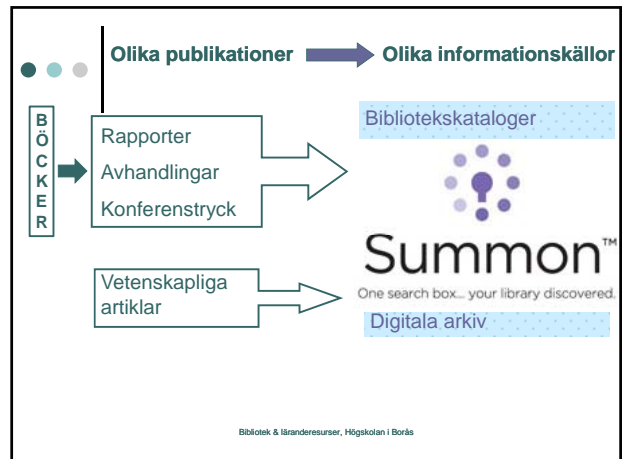
Artiklar i tidningar och tidskrifter

- Artiklar i dagspress
- Artiklar i facktidskrifter
- Artiklar i populärvetenskapliga tidskrifter
- Artiklar i vetenskapliga tidskrifter

Peer Reviewed
Refereed

Ulrich's Periodicals Directory – index över internationella tidskrifter

LIBRIS

- LIBRIS innehåller ca 6 miljoner titlar från svenska universitets- och högskolebibliotek
  - böcker, e-böcker, tidskrifter, e-tidskrifter
- LIBRIS är vår nationella bibliotekskatalog
- Innehåller bl a utgivna böcker i Sverige och internationell litteratur inköpt till svenska forskningsbibliotek

Söka böcker i LIBRIS

Post i LIBRIS

Bokens titel

Referens i litteraturista

Bergius, Berit & Emanuelsson, Lillemor (2008). *Hur många prickar har en gepard?: unga elever upptäcker matematik*. Göteborg: Nationellt centrum för matematikutbildning (NCM)

Hur skall jag börja?

- Utgå ifrån ditt informationsbehov och formulera det som en fråga?
- Identifiera betydelsebärande ord eller begrepp i din fråga som blir dina inledande sökord
- Översätt ev. sökorden till engelska
- Börja med ett eller ett par sökord i kombination

Hjälptexter i databaser: hjälp, help, about, search tips

Ämnesord (descriptors) → ökad träffsäkerhet

Synonymer och trunkering → ökad känslighet

Söka böcker - LIBRIS

Titel

Författare

Publikationstyp

Ämnesord

- ● ● **BADA ...**

Borås akademiska digitala arkiv

... är ett system för digital publicering av material från Högskolan i Borås

Forskningspublikationer
Studentuppsatser & Examensarbeten

Fler examensarbeten: Uppsatser.se och GUPEA

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

- ● ● **Sökmotorer & Hjälpmiddel**

- Sökmotorer
  - Google
  - [Google Scholar](https://scholar.google.se)
- Översättning engelska till svenska på nätet
  - Google översätt
  - Norstedts ord
  - Tyda.se
- Uppslagsverk & lexikon
  - Nationalencyklopedin
  - Wikipedia

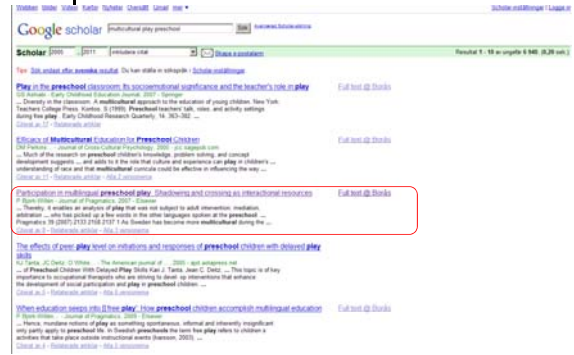

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

- ● ● **Google Scholar**

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

- ● ● **Sökresultat**

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

- ● ● **Vad kännetecknar en vetenskaplig artikel?**

- Primärpublikation som beskriver resultatet från ett forskningsarbete
- Tillförlitlig publicering
  - Publiceras i rätt form där vissa moment ingår
  - Publiceras i en vetenskaplig tidskrift
- Forskare granskar artiklarna - referees
  - Peer Reviewed Journals
  - Scholarly Journals
- Tillgänglighet på marknaden
  - via databaser

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

- ● ● **Moment som ingår i vetenskaplig artikel**

- Abstract (sammandrag)
- Introduktion
- Metod och material
- Resultat
- Diskussion
- Referenser

YouTube: [Vad är en vetenskaplig artikel?](https://www.youtube.com/watch?v=...)

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

Hur söker och hittar du vetenskapliga artiklar?

- [BLR:s webbplats www.hb.se/blr/](http://www.hb.se/blr/)

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

Söka artiklar från en litteraturlista

Beach, D & Dovemark, M. (2005). Kreativitet som kulturell handelsvara: en etnografisk studie om kampen om kreativitet. *Didaktisk Tidskrift*, vol 15, nr 1-2, s 5-17.

Arnesen, A-L. & Lundahl, L. (2006). Still social and democratic? Inclusive education policies in the Nordic welfare states. *Scandinavian Journal of Educational Research*, vol 50, nr 3, s 285-300.

www.hb.se/blr/ → Söka information → Tidskrifter

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

Söka artiklar utifrån din problemformulering

o Text

- **Lekens** betydelse för **förskolebarns inläring** →
  - lek
  - Inläring
  - förskola
  - barn

- Översatt till engelska

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

Söka i olika typer av databaser ... för att hitta rapporter, avhandlingar, artiklar ...

o Referensdatabaser

- Databaser som innehåller kort information om innehållet i t ex en rapport eller artikel, ibland länk till rapporten/artikeln i fulltext

- LIBRIS (nationell bibliotekskatalog) → **böcker**, ämnesövergripande
- ERIC (internationell databas) → **artiklar**, ämnesspecifik
- ...

o Fulltextdatabaser

- Databaser som ger dig tillgång till hela artikeln i fulltext

Söka artiklar inom ett ämne ...

• Ämnesspecifika referensdatabaser

- **ERIC** - Educational Resources Information Center
- PsycINFO
- Sociological Abstracts
- ...

ERIC finns också i en fri version på webben
<http://www.eric.ed.gov/>

Referensdatabas

• ERIC - Educational Resources Information Center

- Ämnesdatabas inom pedagogik och utbildning
- 1966 –
- 1 400 000 poster
- Uppdateras varje månad

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

Information i posten som beskriver vad artikeln handlar om

- o Varje fält berättar något om artikeln
- o Fält som är ämnesbeskrivande
  - Titel / Title
  - Sammanfattning / Abstract
  - Ämnesord / Descriptors

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

En post i databasen ERIC via EBSCOhost

The screenshot shows a record for the article "Still Social and Democratic? Inclusive Education Policies in the Nordic Welfare States". Callouts point to the "Full Text" link, the "Descriptors" field, the "Abstract" field, the "Title" field, and the "Source" field.

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

Artikeln i fulltext - Pdf

The screenshot shows the full text of the article, including the title, author information, abstract, and main body text.

En post i databasen ERIC via EBSCOhost

The screenshot shows a record for the article "Teaching Sustainable Development in Primary Schools: An Empirical Study of Issues for Teachers". A callout points to the "Full Text" link.

Grundläggande sök teknik

Trunkering ? \$ *

Booleska operatorer - and, or, not

... kombinerar sökorden för att beskriva mer exakt

Hjälpexter: help, about, search tips

Trunkering

Stemming

* ? \$ trunkeringstecken

teach*
teacher
teachers
teaching

teach
teacher
teachers
teaching

...
t ex i LIBRIS & ERIC

...
t ex i Google

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

● ● ●

Kombinera sökord med booleska operatorer

and / och / + / /
or / eller / /
not / inte /

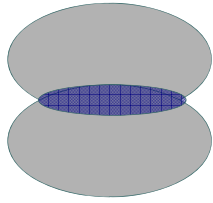
YouTube: Boolean Operators, The University of Auckland Library
<http://www.youtube.com/watch?v=7tm-sDKCnO4>

● ● ●

and / och / + / /

physical activities

and

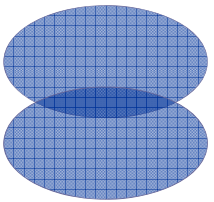
learning

● ● ●

or / eller / /

movement education

OR

physical education

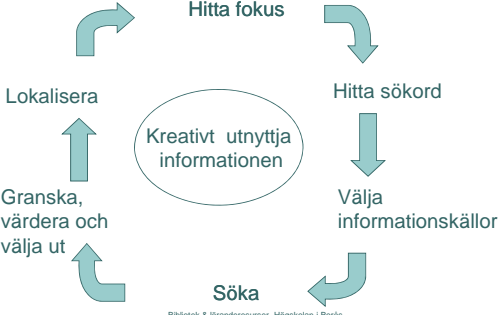
● ● ●

Några nordiska vetenskapliga tidskrifter

- *Pedagogisk forskning i Sverige*, E:12, www.ped.gu.se/pedfo/, Göteborgs univ., sökbar i *Artikelsök 2001-*
- *Utbildning & Demokrati – tidskrift för didaktik och utbildningspolitik*, Örebro univ., E:63, sökbar i *Artikelsök 2001-*
- *Nordic Studies in Education*, E:67, (tid *Nordisk pedagogik*), sökbar i *Artikelsök 2008-*
- *Didaktisk tidskrift*, E:23, Högskolan i Jönköping
<http://www.didaktisktidskrift.se/>
- EDUCARE –vetenskapliga skrifter - Malmö högskola
- *Tidskrift för lärarutbildning och forskning*, Umeå univ., E:82
* <http://www.educ.umu.se/>, ...
- *Nordisk Barnehageforskning* → startade 2008, OA
* <http://www.nordiskbarnehageforskning.no/>

● ● ●

Informationssökning – en process

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

● ● ●

Granska och värdera

- Artiklar i vetenskapliga tidskrifter är granskade och bedömda före publicering → Peer Reviewed
  - Vem är författaren? Expert på området?
  - När har texten skrivits - publiceringsdatum?
  - Hur väl täcker materialet ämnet du är intresserad av?
- Material du hittar på nätet eller andra icke-vetenskapliga källor
  - Syftet med texten - fakta eller någons åsikter?
  - Målgrupp - vilka läsare vänder sig texten till, är du rätt målgrupp?
  - Webbdokument - kolla webbadressen, senast uppdaterad, e-postadress, ~ *tildetecken*

Om informationssökning ...

- o BLR:s webbplats → Stöd & Hjälp → Guider & lathundar
  - Illern – kurs i informationssökning (Lunds universitet)
  - Vad är en vetenskaplig artikel? (Karolinska institutets bibliotek)
  - Om vetenskaplig publicering – (Högskolebiblioteket i Jönköping)
- o Databasernas hjälptexter → ?, help, about, search tips

Motivera val av informationskällor/databaser och litteratur – reflektera och var källkritisk

Frågor till hjälp för att i bakgrunden redovisa hur du gått tillväga för att söka litteratur och motivera val av litteratur i relation till ämnesområde:

- o Vilka databaser och/eller andra informationskällor sökte du i? Motivera ditt val.
- o Hur valde du dina sökord och vilka sökord använde du för att söka fram din litteratur
- o Motivera ditt val av litteratur relaterat till ditt val av ämnesområde ur ett källkritiskt perspektiv

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

Fria resurser på webben

- o Skolverket
  - "Kolla källan"
- o Skolporten
- o Länksamling BLR, inom utbildning och pedagogik

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås

Att söka information

- o Presentationen finns på webben
  - <http://www.adm.hb.se/~mgu>
    - AUPV1uppdragstud110617.pdf

Bibliotek & läranderesurser, Högskolan i Borås